

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, 2008. október 1. napján megtartott fellebbviteli nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A 3 rb. hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt **a vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2008. március 3. napján kihirdetett KB.IV.119/2007/12. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottnak az első fokú ítélet rendelkező rész 2/ pontjában értékelt cselekményét sikkasztás vétségének (Btk. 317.§ (1) és (2) bekezdés) minősíti. Egyúttal a tulajdon elleni szabálysértés miatt folyamatban lévő eljárást megszünteti.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2008. március 3. napján kihirdetett KB.IV.119/2007/12. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rb hivatali visszaélés büntetében, valamint folytatólagosan elkövetett sikkasztás vétségében, ezért - halmazati büntetésül - 400 napi tétel, napi tételenként 400 Ft, összesen 160.000.-Ft pénzbüntetésre és lefokozásra ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztés történő átváltoztatására, a vádlott által előzetes fogvatartásba töltött időt, a vele szemben kiszabott pénzbüntetésbe beszámítani rendelte, valamint kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre 3 napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be a vádlott terhére próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztett börtönbüntetés kiszabása, valamint a IV. vádpontban írt cselekmény tekintetében a jogi minősítés megváltoztatása érdekében. A vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV.59/2008. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg. A vádlottnak a IV. tényállásban írt cselekményét minősítse a folytatólagosság mellőzésével a Btk.317.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés 1. fordulata szerint minősülő sikkasztás vétségének. A IV. tényállásban írt másik cselekményt

minősítse a Sztv. 157.§ (1) bekezdés a./ pontja szerinti tulajdon elleni szabálysértésnek, egyben a Be. 331.§ (3) bekezdése alapján emiatt az eljárást szüntesse meg. A bűnösségi körülmények között tüntesse fel, hogy a vádlott kriminológiai értelemben különös bűnismétlő, illetve a vagyon elleni bűncselekménnyel okozott kár megtérült, indítványozta továbbá a kifogástalan rendőri múltra való hivatkozást, valamint a folytatólagosságot mellőzni a bűnösségi körülmények köréből. Indítványt tett arra, hogy a másodfokú bíróság a vádlott főbüntetését súlyosítsa a Btk.43.§ a./ pontja szerinti börtönbüntetésre, melynek végrehajtását próbaidőre függessze fel, és a főbüntetésbe az előzetes fogvatartásban töltött időt számítsa be, egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyását kérte.

A védő előterjesztette fellebbezésének részletes írásbeli indokolását, amelyben kifejtette, hogy az I. tényállási pont a Be. 351.§ (2) bekezdés c./ pontja szerint megalapozatlan, mert ellentétes az iratok tartalmával. A lehallgatási jegyzőkönyvek ugyanis arra utalnak, hogy a vádlott helyettese, maga döntött arról, hogy ki kell hagyni a jelentésekből a vállalkozó és a vádlott nevét, utóbb ezt jelentette a vádlottnak, aki helyeselt, de a vádlott maga nem kezdeményezte, ilyenre nem adott utasítást, ezért ezt a bűncselekményét nem is követte el. A II. tényállási ponttal kapcsolatban kifejtette, hogy bűncselekményt azért nem valósított meg az ott írt cselekmény, mert hiányzik annak társadalomra veszélyessége, ezért a vádlottat bűncselekmény hiányában fel kell menteni. A III. tényállási ponttal kapcsolatban kifejtette, hogy az a Be. 351.§ (2) bekezdés a./ pontja alapján megalapozatlannak, felderítetlennek tekinthető, mert nincs tisztázva, hogy a vádlott milyen adatokat adott át. A vádlott és tanú1 egyértelműen úgy nyilatkoztak, hogy tanú1 azt akarta megtudni, hogy az általa megvásárolni kívánt gépjármű körözés alatt áll-e. Ez pedig nyilvános információ, amely egyébként az internetről is megszerezhető, e vonatkozásban tehát a vádlott bűncselekményt nem követett el. Egyébként épp a lekérdezés tartalmának céljából indítványozta a védelem az elsőfokú eljárás során tanú2 tanúkénti kihallgatását, illetve a lekérdező füzet megfelelő bejegyzésének a tárgyalás anyagává tételét, azonban az elsőfokú bíróság az erre vonatkozó indítványt elutasította. A IV. tényállási ponttal kapcsolatban osztotta a katonai ügyész azon álláspontját, hogy a 15.000.-Ft értékű Samsung TV tekintetében csak szabálysértés valósult meg, amely a IV. tényállási pontban írt másik cselekménnyel folytatólagosságot nem képezhet, ezért a szabálysértés miatt megszüntetésnek van helye. A Canon fényképezőgéppel összefüggésben kifejtette, hogy a cselekmény helyes minősítése a Btk.351.§ (1) bekezdésébe ütköző szolgálati visszaélés, emiatt azonban az eljárás megszüntetésének van helye a Btk.124.§-ában foglaltakra figyelemmel, mivel a vádlott szolgálati viszonya több mint egy éve megszűnt.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében a katonai ügyészi fellebbezésben, valamint a másodfokú ügyészi átiratban foglaltakat tartotta fenn.

A védő a perbeszédében a fellebbezését az írásban bejelentett indokolásával együtt fenntartotta.

A bejelentett ügyészi, vádlotti és védői fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

A vádlottnak és védőjének a felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást részben mérlegelési jogkörében állapította meg, ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, az eljárási szabályokat betartotta és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni. A nyomozás során tett vallomásában az I. tényállási pontban írt cselekménnyel kapcsolatban tagadta annak elkövetését, míg a II., III., IV. tényállási pontban foglaltakkal kapcsolatban bűnösség elismerése nélkül, ténybeli beismerő vallomást tett. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az I. tényállási pont tekintetében a vádlott védekezésével szemben a tárgyaláson kihallgatott tanúk, különösen tanú3, és tanú4 vallomását fogadta el a tényállás alapjául, amelyeket egyébként a rendelkezésre álló okiratok is alátámasztottak. Bár az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában arra nem hivatkozott, azonban az iratismertetés tárgyát képezte a tárgyalási jegyzőkönyv szerint a nyomozati iratok I. kötetből a 4/b/63. számú lehallgatási jkv., melynek 27. sorában helyettesének kérdésére a vádlott elismerte, hogy beszélt az ügyeletes tiszttel annak érdekében, hogy a vádlott és az érintett vállalkozó neve ne kerüljön bele a rendőri jelentésbe. Ezen bizonyíték is mindenben alátámasztja tehát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást. A másodfokú bíróság nem értett egyet azon védői érveléssel, hogy a III. tényállási pont a Be. 351.§ (2) bekezdés a./ pontja alapján felderítetlen, mert nincs tisztázva, hogy tanú1 a megvásárolni szándékozott személygépkocsi tekintetében milyen adatokat kért és kapott a vádlottól. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az adott tényállási pont nem felderítetlen, hanem a Be. 351.§ (2) bekezdés b./ pontja alapján hiányos. Az iratismertetés tárgyát képezte ugyanis a nyomozati iratok 1. kötet 4/b/12. szám alatt kezdődő lehallgatási jkv., amelynek 2. oldal első sora egyértelműen utal arra, hogy tanú1 a megvásárolni szándékozott gépjármű tulajdonosára vonatkozóan kért adatokat a vádlottól. A másodfokú bíróság a Be. 352.§ (1) bekezdés a./ pontjának megfelelően a rendelkezésre álló iratok alapján az első fokú ítélet III. tényállási pontját azzal egészíti ki, hogy; „ A vádlottat tanú1 azért hívta fel, hogy részére a személygépkocsi tulajdonjogára vonatkozó adatokat közölje.”

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként kiegészített tényállás már mindenben mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

A másodfokú bíróság a vádlott védője által előterjesztett bizonyítaskiegészítési indítványt elutasította figyelemmel arra, hogy a védő által hivatkozott bizonyítékok

útján tisztázandó tény, a bünygyi iratok között rendelkezésre álló és az elsőfokú bíróság által az iratismertetés során felolvasott okirati bizonyíték útján megállapítható volt, ezért a védő által indítványozott bizonyítékok beszerzése, illetve a másodfokú bizonyítás lefolytatása, csak az eljárás indokolatlan elhúzódsát eredményezte volna.

A katonai tanács az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, részben tévedett azonban a cselekmények jogi minősítését illetően.

A katonai ügyésznek a IV. tényállási pont vonatkozásában előterjesztett, a jogi minősítést támadó fellebbezése alapos.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az általa megállapított tényállás alapján a vádlott bűnösségét a I-III. tényállási pontok tekintetében a Btk.225.§-ába ütköző és aszerint minősülő hivatali visszaélés bűntettében állapított meg. A másodfokú bíróság nem osztotta a védő azon érvelését, hogy a vádlott II. tényállási pontban rögzített magatartása tekintetében nem állapítható meg annak társadalomra veszélyessége, és ezért a vádlott bűncselekmény hiányos felmentésének lenne helye. A II. tényállási pontban írt bűncselekmény kapcsán megállapítható, hogy a Btk.225.§-ában írt törvényi tényállási elemek teljes egészében kifejtésre kerültek. Megállapítható továbbá, hogy a vádlott rövid időn belül két másik hivatali visszaélés bűntettét is elkövette, azok közül egyiket nagyon hasonló tényállás alapján. Általában véve is megállapítható, hogy a hivatali bűncselekmények és azok közül is kifejezetten a II. tényállási pontban leírt cselekményhez hasonló tényállásúak kifejezetten elszaporodottnak tekinthetők, ezért a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a vádlottnak ezen tényállási pont vonatkozásában az ellene emelt vád alóli felmentésére. Így az erre irányuló vádlotti és védői fellebbezés eredményre nem vezethetett.

A másodfokú bíróság azonban osztotta a IV. tényállási pont tekintetében a katonai ügyészi, valamint a Katonai Fellebbviteli Ügyészi álláspontot. A IV. pontban rögzített tényállás ugyanis nem tartalmazza pontosan az egyes elkövetési időpontját, valamint további olyan elemeket, amelyek a folytatólagoosság megállapításához szükségesek, így például olyan részletes elkövetési magatartást, amelyből következtetni lehetne, az egységes akarat-elhatározásra. Ezért a másodfokú bíróság a vádlottnak az első fokú ítélet rendelkező rész 2. pontjában értékelt cselekményét a Btk.317.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő sikkasztás vétségének minősítette, tehát a digitális fényképezőgépre vonatkozó tényállásrész tekintetében. Ugyanakkor a Samsung televízióra vonatkozó tényállásrész tekintetében megállapította, hogy a leírt vádlotti magatartás az Sztv. 157.§ (1) bekezdés a./ pontjában írt tulajdon elleni szabálysértést valószínűlt meg, mellyel kapcsolatban az eljárást a Be. 337.§ (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel - mivel a vád tárgyává tett más cselekmény mellett e cselekménynek a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége - megszüntette. A másodfokú

bíróság nem értett egyet a védő azon érvelésével, hogy a vádlottnak a IV. tényállási pontban rögzített bűncselekménye, nem sikkasztás vétségeként, hanem a Btk.351.§ (1) bekezdésében írt szolgálati visszaélés vétségeként minősül és a vádlottal szemben ezen bűncselekmény miatt az eljárás megszüntetésének lenne helye, figyelemmel arra, hogy a szolgálati viszonya több mint egy éve megszűnt. Ugyanis a Btk.351.§-ában írt bűncselekmény szubszidiáris jellegű és általános elvként fogadható el, hogy amennyiben az elkövető jogtalan cselekménye a szolgálati visszaélés mellett egyéb törvényi tényállásba is ütközik, akkor nem a szolgálati visszaélést kell megállapítani, hanem a cselekményt más katonai vagy köztörvényi bűncselekménynek kell minősíteni. A jelen esetben az általánosabb visszaélés jellegű tényálláshoz képest a sikkasztás különösnek tekintendő, ezért a vádlott terhére a Btk.317.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő sikkasztás vétségét kellett megállapítani.

A katonai ügyésznek a súlyosításra irányul fellebbezése nem alapos.

A katonai tanács ítéletében lényegében helytállóan tárta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket, azonban a jogi minősítés megváltozására figyelemmel a súlyosító körülmények közül a folytatólágosságot mellőzni kellett, míg az enyhítő körülmények köre kibővül a bekövetkezett időmúlással, valamint a kár megtérültével. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottal szemben az enyhítő körülmények nagyobb számára is figyelemmel lehetőséget látott a Btk.87.§ (2) bekezdés e./ pontjában írt rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására. A pénzbüntetés napi tételeinek számánál az elsőfokú bíróság figyelemmel volt a vádlott cselekményeinek tárgyi súlyára, valamint a vádlott alanyi bűnösségének fokára, míg a napi tétel összege megfelelően tükrözi a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyait. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor magatartásaival bűncselekményeket többszörös halmazatban elkövető, valamint vagyon elleni bűncselekményt a saját maga által vezetett szervezet sérelmére elkövető vádlottal kapcsolatban arra a következtetésre jutott, hogy méltatlanná vált a rendfokozat viselésére, ezért a Btk. 131. § szerinti lefokozás katonai mellékbüntetésre is ítélte. Az elsőfokú bíróság által kiszabott fő- és mellékbüntetés együttesen megfelelően szolgálja a Btk.37.§-ában írt büntetési célokat, ezért a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés eredményre nem vezethetett.

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372.§ (1) és (2) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2008. október 1.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. bíró

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható

Budapest, 2008. október 1.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő